



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: a) **M. R. A.**, narozen dne X
b) **nezl. R. A.**, narozen X
oba zastoupeni opatrovníkem Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
IČO: 45768676, sídlem Kovářská 939/4, Praha
oba státní příslušníci Sýrie
toho času neznámého pobytu
poslední známé místo pobytu v Zařízení pro zajištění cizinců X

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje,**
sídlím Křižíkova 8, 186 31 Praha 8 - Karlín

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2022, č. j. KRPS-260571-16/ČJ-2022-010022-ZZC,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2022, č. j. KRPS-260571-16/ČJ-2022-010022, se ruší.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovenému opatrovníkovi Organizaci pro pomoc uprchlíkům, z. s. se náhrada účelně vynaložených výdajů nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále též jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaná tímto

rozhodnutím zajistila žalobce a) podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání podle Dohody mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o předávání a přebírání osob s neoprávněným pobytem, podepsána dne 12. 11. 2004 a v platnost vstoupila dnem 9. 10. 2005, publ. sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 102/2005 (dále jen „readmisní dohoda“). Dobu zajištění stanovila podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců na 20 dnů ode dne omezení osobní svobody.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

2. Žalobci namítali (vyjma obecného výčtu porušených zákonných ustanovení nesplňujícího náležitosti žalobního bodu dle § 71 odst. 1 s. ř. s., viz též rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72), že žalovaná nezohlednila nejlepší zájem dítěte ve vztahu k žalobci b), a rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Žalobce b) je ve věku 16 let a vztahují se na něj zvláštní právní záruky z hlediska ochrany práv dětí. Dle výkladového stanoviska Výboru OSN nemůže být dítě nikdy omezeno na osobní svobodě pouze z důvodu svého pobytového stavu, resp. pobytového stavu rodičů či zletilých příbuzných. Obdobně i podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále též jen „ESLP“) lze zajistit dítě doprovázeného rodinnými příslušníky pouze za výjimečných okolností, a to na nezbytně nutnou dobu (maximálně několik dnů). Déle trvající zbavení osobní svobody přesahuje minimální práh závažnosti podle čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, a dochází tak k porušení zákazu špatného zacházení. Zvýšená ochrana se vztahuje i na osoby blížící se věku dospělosti. Dle žalobců žalovaná nezkoumala dopady svého rozhodnutí, tedy že bude na osobní svobodě omezen i nezletilý, a nijak se nezabývala podmínkami, které v Zařízení pro zajištění cizinců X panují, zejména zda jsou vhodné pro pobyt nezletilých (přeplněnost zařízení, nedostatek sociálních pracovníků apod.). Žalovaná se též nezabývala nejlepším zájmem dítěte ve vztahu k alternativám zajištění a možnostem realizace transferu (nezletilého) do Rakouska v kontextu individuálních skutečností, které žalobce vedlo k opuštění rodné země. I doba zajištění v délce 20 dnů byla nepřiměřená a v rozporu s judikaturou ESLP (v této souvislosti odkázali na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2022, č. j. 4 A 41/2022, a tam odkazovanou judikaturu ESLP). Žalovaná se nezabývala ani alternativami k zajištění a nijak nezohlednila možnost umístit žalobce do pobytového střediska. Žalobci mohli být po dobu řízení umístěni v Pobytovém středisku Správy uprchlických zařízení (např. Zastávka u Brna).
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že zajištění žalobců již netrvá a nedochází tak k zásahu do jejich osobní svobody (žalobci byli propuštěni dne 27. 10. 2022, nyní neznámého pobytu). Dle žalované žalobci nebyli zkráceni na svých právech, neboť jako cizinci vstoupili na území České republiky bez platných cestovních dokladů a oprávnění k pobytu, ač k tomu nejsou oprávněni. Překročili státní hranici za pomoci převaděčů a za úplatu s cílem vyhnout se jakékoli kontrole. Všechny (zákonné) podmínky pro zajištění byly splněny. Žalovaná nezpochybňuje, že je žalobce a) zákonným zástupcem žalobce b), o čemž svědčí i protokoly o podání vysvětlení žalobců. Je žádoucí, aby příbuzní byli zajištěni spolu, a právě Zařízení pro zajištění cizinců X je přizpůsobeno k zajištění nebo umístění nezletilých cizinců bez doprovodu společně se svými rodinami a příbuznými. Je běžnou praxí správních orgánů, že nezletilý cizinec je zajištěn společně se svým zákonným zástupcem. Žaloba byla podána až měsíc po ukončení zajištění a propuštění žalobců, a ti

měli podat žalobu v době, kdy byli umístěni v zařízení, aby tak mohli dosáhnout svého případného propuštění. Ač je žalobce b) nezletilý, v doprovodu svého bratrance procestoval část Evropy, bez platných dokladů a oprávnění k pobytu a se souhlasem své rodiny, přičemž docestoval do České republiky za pomoci převaděčů a vyhýbání se jakýmkoli kontrolám. Cílem bylo Německo, kde měl v úmyslu spolu s žalobcem a) požádat o azyl, namísto toho, aby tak učinili v první bezpečné zemi, do které vstoupili. Co se týče délky zajištění, je zcela přiměřená a vyplývá z praxe správního orgánu odvíjející se od lhůt pro zajištění podkladů, jakož i pro vyčkání odpovědi požadovaného státu. V napadeném rozhodnutí byly popsány důvody, proč nebylo využito zvláštních opatření namísto zajištění žalobců - nesplňovali žádnou z podmínek pro jejich využití. K umístění nezletilého v Příjímacím středisku Zastávka u Brna žalovaná uvádí, že pobytové středisko sice disponuje vrátnicí, a ví se tedy, kdy někdo odešel, ale to je vše. Zkrátka odejde a pro správní orgán je osobou nedohledatelnou. Pokud je nezletilý žalobce b) schopen projít neoprávněně přes několik států a hraničních přechodů, není osobou zranitelnou tak, jak sám uvádí v žalobě.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

4. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými (viz níže) a splňuje všechny zákonem požadované formální náležitosti. Přistoupil tedy k jejímu věcnému projednání. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž je přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). O věci rozhodl soud bez jednání, neboť žádný z účastníků nařízení jednání nepožadoval. Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

5. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobci jsou bratřenci pocházející ze Sýrie. Žalobci byli zajištěni Policií České republiky dne 19. 10. 2022 v Mikulově, neboť policie měla důvod se domnívat, že neoprávněně vstoupili na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývají. Kontrolou žalobců bylo zjištěno, že nedisponují žádným platným cestovním dokladem ani platným povolením k pobytu. Žalobci byli eskortováni na migrační point v Břeclavi k provedení dalších úkonů, a poté byli přiděleni žalované.
6. Při podání vysvětlení dne 20. 10. 2022 oba žalobci shodně uvedli, že se vydali na cestu ze Sýrie v září 2022 do Turecka, a za pomoci převaděče přešli do Bulharska, a poté do Srbska a Maďarska. V Maďarsku nastoupili do bílé dodávky, přičemž s převaděči bylo domluveno, že je odvezou až do České republiky, odkud měli pokračovat za pomoci dalšího převaděče do Holandska. Když je řidič vysadil, po chvíli narazili na policii. Neví, jestli přešli hranici nebo kde je řidič z auta vysadil. Cestu financují rodiny žalobců. Žalobce a) uvedl, že cílovou zemí bylo Holandsko, protože tam mají bratrance. Důvodem odchodu ze Sýrie je válka. Nikde během cesty o azyl nežádali ani nebyli v kontaktu s úřady. Žalobce a) ve svém vysvětlení dodal, že má nezletilého žalobce b) na starosti a oba uvedli, že cestují spolu.
7. Napadeným rozhodnutím ze dne 20. 10. 2022 byl žalobce a) zajištěn za účelem jeho předání dle readmisní dohody, a to na dobu 20 dnů ode dne omezení osobní svobody. Dle odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo dle žalované věrohodně doloženo, že žalobce a)

pobýval a vystoupil z území státu žádané smluvní strany, v tomto případě Rakouské republiky, a byly splněny veškeré podmínky předání žalobce a) na území tohoto členského státu. Žalovaná měla za dostatečně prokázané, že žalobce a) na území České republiky neoprávněně vstoupil z území Rakouské republiky, pokud uvedl, že s bratrancem vystoupil z dodávky, která je převážela, a následně došli do vesnice, kde zjistili, že se nachází na území České republiky. S ohledem na lokalizaci místa kontroly nebylo možné, aby přicestovali z jiného státu, nežli Rakouské republiky, a tudíž byly naplněny podmínky readmisní dohody. Dle žalované byly rovněž splněny všechny podmínky pro zajištění žalobce a) podle § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná dále hodnotila otázku užití mírnějších opatření a podle jejího názoru by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců z hlediska jednání cizince nedostačující. Žalobce a) vstoupil na území České republiky neoprávněně, bez platného víza a cestovního dokladu, neměl na území nahlášenou pobytovou adresu ani žádné vazby a neměl dostatečné finanční prostředky. Doba zajištění byla stanovena na 20 dnů od doby omezení osobní svobody, tj. započala běžet dne 19. 10. 2022, s ohledem k předpokládané složitosti přípravy předání žalobce a).

Posouzení žalobních bodů

8. Soud se nejprve zabýval tím, v jakém rozsahu je žalobce b) oprávněn napadat rozhodnutí o zajištění žalobce a), pokud není jeho adresátem. Podle soudu to neznamena, že by nebyl aktivně procesně legitimován, tj. neměl právo podat žalobu. Toto právo má obecně ten, kdo tvrdí, že se napadené rozhodnutí negativně projevilo v jeho právní sféře (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Judikatura správních soudů a Ústavního soudu obecně vychází z toho, že rozhodnutím o zajištění dospělého příbuzného (zákonného zástupce) dochází i k zásahu do právní sféry nezletilého cizince, je-li spolu s ním ubytován v zařízení pro zajištění cizinců. Nezletilí cizinci fakticky sdílí stejný režim jako jejich zákonní zástupci, čímž jsou sami zbaveni osobní svobody (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. III. ÚS 3289/14, bod 41 a násl., nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2022, č. j. 7 Azs 324/2021-55, ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 167/2018-72, ze dne 30. 5. 2019, č. j. 1 Azs 104/2018-67, či ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 112/2018-83). Žalobce b) přitom v žalobě přednesl hájitelné tvrzení, že napadeným rozhodnutím bylo zasaženo i do jeho právní sféry, a je proto aktivně procesně legitimován k podání žaloby (viz též nedávný rozsudek zdejšího soudu ze dne 3. 11. 2022, č. j. 58 A 2/2022-32). Otázka, zda je takové tvrzení žalobce důvodné, je však předmětem věcného posouzení žaloby.
9. Zajištění cizince za účelem předání podle mezinárodní smlouvy upravuje § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Stanoví, že pokud nelze účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009. Podle § 129 odst. 3 věty první zákona o pobytu cizinců platí, že pokud nelze předání cizince uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Podle § 129 odst. 7 věty první zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince.

10. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesmí doba zajištění překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.
11. Jádrem žalobní argumentace se stalo posouzení, zda žalovaná dostatečně posoudila vliv napadeného rozhodnutí na nezletilého žalobce b), který s žalobcem a) cestoval. Z tohoto důvodu musí soud nejprve určit, jaký byl vzájemný vztah žalobců a zda reálným důsledkem napadeného rozhodnutí je to, že žalobce b) byl nucen sdílet stejný režim jako jeho zletilý bratranec, čímž by byl fakticky zbaven osobní svobody (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60).
12. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobce a) je bratrancem nezletilého žalobce b), kterému bylo v době zajištění 16 let. Žalobce a) ve vysvětlení uvedl, že mu byl bratranec svěřen do opatrovnictví rodiči, a že cestují společně. Shodně se vyjádřil i žalobce b). O tom svědčí jak obsah správního spisu [např. protokoly o podání vysvětlení žalobce a) a b), oba ze dne 20. 10. 2022], tak vyjádření žalované k žalobě, ve kterém vysvětluje, že právě příbuzenský vztah byl důvodem, proč byli žalobci zajištěni spolu v Zařízení pro zajištění cizinců X. O žalobci b) hovoří jako o nezletilém, jenž v doprovodu svého bratrance, ke kterému přistupuje jako k zákonnému zástupci žalobce c), procestoval část Evropy.
13. V případě zajištění za účelem předání podle readmisní dohody lze vycházet ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (tzv. „návratová směrnice“), která se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí neoprávněně pobýující na území členského státu. Podle čl. 17 odst. 1 návratové směrnice, který upravuje zajištění nezletilých osob a rodin, jsou nezletilé osoby bez doprovodu a rodiny s nezletilými dětmi zadržovány pouze v případě, že neexistuje jiná možnost, a na co nejkratší přiměřenou dobu. Přitom musí rodinám s nezletilými osobami státní orgány zajistit přiměřené podmínky (čl. 17 odst. 2 a 3 návratové směrnice). Návratová směrnice též odkazuje na Úmluvu o právech dítěte a zdůrazňuje, že při provádění této směrnice by členské státy měly v první řadě zvážit „zájem dítěte“ (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte).
14. Stejně tak lze v této souvislosti odkázat na právní větu již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 316/2018-60: *„Při rozhodování o zajištění cizinců mladších osmnácti let nebo rodin s dětmi musí vzít správní orgán do úvahy zejména věk dětí, délku zajištění a vhodnost, či naopak nevhodnost zařízení pro pobyt dětí (§ 124 odst. 1 a § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů). Správní orgán musí vzít vždy v úvahu i nejlepší zájem dítěte (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte).“*
15. Žalobci v této souvislosti konkrétně namítali, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť pokud byl žalobce a) zajištěn, pak se takové rozhodnutí dotklo i žalobce b), přičemž tento dopad do jeho práv nebyl žalovanou vůbec posouzen. Žalobce b) v této souvislosti tvrdil, že si není vědom toho, že by v Zařízení pro zajištění cizinců X pobýval dobrovolně a mohl by zajištění kdykoli opustit. Tuto námitku soud shledal jako důvodnou.
16. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že bylo vydáno v řízení o zajištění žalobce a), a proto se jeho odůvodnění zaměřuje zejména na posouzení zákonných podmínek zajištění jeho osoby. Na druhou stranu, žalovaná v odůvodnění uvedla, že je žalobce a) zajištěn společně

s mladistvým bratrance, kterého má svěřeného od rodičů do opatrování. Jakkoli tak žalovaná formálně zajistila pouze žalobce a), jeho nezletilý bratranec žalobce b) s ním byl v zařízení, resp. detenčním centru, „ubytován“, a logicky na něj mělo napadené rozhodnutí stejné účinky, jako na žalobce a). Žalovaná však tuto skutečnost v napadeném rozhodnutí vůbec nerefletovala, kromě pouhého konstatování, že je s žalobcem a) zajištěn v zařízení též jeho mladiství bratranec [žalobce b)]. Žalovaná se vůbec nezabývala tím, jaký dopad bude mít napadené rozhodnutí na žalobce b), ani nijak neposoudila dopad tohoto rozhodnutí do nejlepšího zájmu dítěte, přestože věděla, že jím žalobce b) je. Navíc, nezletilý žalobce b) byl za této situace více méně nucen sdílet stejný režim jako jeho zajištěný bratranec a *de facto* tím byli zbavení svobody oba žalobci (viz již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 316/2018-60). Pokud tedy žalovaná vyhodnotila, že je žalobce a) zákonným zástupcem nezletilého žalobce b), a proto musí být umístěn do stejného zařízení, měla se výše uvedenými otázkami zabývat, a pokud tak neučinila, zatížila své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Obdobně je důvodná též námitka žalobců, že se žalovaná nezabývala ani možností realizace účelu zajištění z pohledu nezletilého žalobce b), neboť o tom také není v napadeném rozhodnutí ani zmínka. Absence výše popsaných úvah proto způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

17. Žalobci dále brojili proti délce zajištění. Dle soudu je však úvaha žalované ohledně doby trvání zajištění srozumitelně odůvodněná a logická. Žalovaná v napadeném rozhodnutí stanovila dobu trvání zajištění na 20 dnů, což odůvodnila dobou pro rozhodnutí požádaného státu Evropské unie, sepsáním žádosti, a zabezpečením eskorty k hraničnímu přechodu na den, který bude společně s orgány Rakouska následně dohodnut. Tato úvaha je podle soudu dostatečná. Navíc žalovaná ani nevybočila z mezí správního uvážení, neboť maximální možná délka zajištění činí 180 dnů, resp. 90 dnů u rodiny s nezletilými dětmi. Doba trvání zajištění v délce 20 dnů nepřekračuje ani uvedený limit u nezletilých dětí. I když se žalovaná měla bezpochyby zabývat dobou trvání zajištění i s ohledem na věk nezletilého žalobce b), přesto tato část odůvodnění napadeného rozhodnutí ob stojí. S přihlédnutím k věku žalobce b) [16 let] navíc není podle názoru soudu tato doba nepřiměřená a rozhodně ji nelze srovnávat s dobou uvedenou v žalobcem odkazovaných rozsudcích Evropského soudu pro lidská práva, které se týkaly mnohem mladších dětí (např. 4 nebo 6 let), s nimiž žalobce b) nemůže být srovnáván. Tato námitka proto není důvodná.
18. Soud se závěrem zabýval námitkou nedostatečného vypořádání otázky možnosti uložení alternativ k zajištění, přičemž žalobci rovněž namítali, že žalovaná měla uplatnit zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a měla zohlednit možnost umístit žalobce do pobytového střediska.
19. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců lze cizince zajistit jen, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování.
20. Podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území také povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Podle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu nebo o cizince, u něž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.

21. Problematikou uložení zvláštních opatření namísto zajištění se judikatura již opakovaně zabývala. V rozsudku ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011-50, k tomu Nejvyšší správní soud uvedl: „Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno.“ Uložení mírnějšího opatření je tedy vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Policie proto musí zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností, vč. charakteru porušení těchto povinností (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38).
22. Žalovaná v posuzované věci danou úvahu učinila a v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlila, proč v případě žalobce a) nelze zvláštní opatření namísto zajištění uložit podle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Dle žalované je zjevné, že žalobce a) má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného členského státu EU, Českou republikou pouze projíždět, nemá prakticky žádné peníze, nemá adresu na území České republiky, a vyjádřil nechuť vrátit se do země původu a naopak vůli cestovat dále do Holandska, k čemuž není oprávněn. Pakliže by se napadené rozhodnutí dotýkalo pouze žalobce a), bylo by takové odůvodnění dostatečné. V projednávané věci se však žalovaná opět nevyjádřila k tomu, zda lze uvažovat o jiné alternativě spočívající např. v uložení povinnosti zdržovat se v přijímacím středisku vzhledem k nezletilému žalobci b) [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019-60]. Dle názoru soudu tak odůvodnění v této části napadeného rozhodnutí zcela chybí. Soudu je sice z jeho rozhodovací činnosti známo, že Zařízení pro zajištění cizinců X disponuje i zvláštním objektem určeným pro ubytování zranitelných osob (zejm. rodin s dětmi), a proto by nemuselo být umístění žalobce a) s nezletilým žalobcem b) v tomto zařízení *a priori* vyloučeno, žalovaná však při umístění žalobce a) do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová vůbec nezohlednila, že je spolu s ním umístován i žalobce b) coby nezletilý, a nevyjádřila se tak ani k otázce způsobilosti tohoto zařízení pro pobyt dětí. I v této části je proto napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

23. S ohledem na výše uvedené závěry soud napadené rozhodnutí zrušil pro vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud však již nerozhodoval o vrácení věci žalované k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s., neboť zrušením napadeného rozhodnutí, které bylo prvním úkonem v řízení, zde již není řízení, v němž by bylo možné pokračovat (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36).
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobcům, kteří byli ve

věci úspěšně, žádné náklady v řízení nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší.

25. Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s. nemá právo na odměnu za zastupování, neboť nevykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že ustanovený opatrovník v řízení neučinil žádný úkon, rozhodl soud tak, že mu právo na náhradu účelně vynaložených nákladů nepřiznal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. prosince 2022

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková, v. r.
soudkyně